

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 37C/5/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116200305
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Brondoš
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7116200305.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Borisom Brondošom v právnej veci žalobcu L. M., I. XX.X.XXXX, Z. Y. I. X, N., zastúpeného JUDr. Monikou Marjanovičovou, advokátkou so sídlom Urbánkova 1562/6, Košice, IČO: 35561734, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takt

rozhodol:

Určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka Č.. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 31.3.2011, je neplatná.

Žalobcovi priznáva náhradu trov konania vo výške 444,16 eura, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne žalobcu JUDr. Moniky Marjanovič, advokátky so sídlom Urbánkova 6, Košice do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku

odôvodnenie:

Žalobca podal dňa 11.1.2016 žalobu určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka Č.. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 31.3.2011 je neplatná. Svoj návrh odôvodnil tým, že odporca, ktorého jedným z predmetov činnosti je poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom, uzavrel s navrhovateľom ako spotrebiteľom dňa 31.3.2011 Zmluvu o revolvingovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX na základe, ktorej bol zo strany odporcu navrhovateľovi poskytnutý úvere vo výške 1.170,- eur. Navrhovateľ sa na základe predmetnej úverovej zmluvy zaviazal úver splatiť v 42 mesačných splátkach po 62,69 eura, RPMN 66,29% a ročná úroková sadzba 76,21%. Navrhovateľ poukazuje na to, že predmetná úverová zmluva obsahuje väčšie množstvo ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovení, ktoré sú v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Najrozpornejšími ustanoveniami, ktoré sú v zrejmom a hrubom rozpore s dobrými mravmi, sú ustanovenia týkajúce sa odplaty za poskytnutie úveru. Odplata za poskytnutie úveru dosahuje úroveň 70,02%, čo niekoľkonásobne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i s dobrými mravmi. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je totiž potrebné považovať dohodu o výške ročnej odplaty v miere 76,21% z poskytnutých finančných prostriedkov za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, a ktorá je ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Na základe uvedeného a pre rozpor ustanovení predmetnej úverovej zmluvy so zákonom ako i dobrými mravmi, je táto sankciovaná neplatnosťou týchto ustanovení. Odporca tak na základe uvedeného mal právo len na vrátenie ním poskytnutej istiny úveru vo výške 1.207,18 eura. Odporca však získal od navrhovateľa plnenie nad rámec istín úverov prostredníctvom zrážok zo mzdy navrhovateľa vykonávaných na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a následnej Žiadosti o zrážky zo mzdy. Zrážky zo mzdy navrhovateľa sú vykonávané zo zmluvy o úvere každý mesiac. Zrážky zo mzdy navrhovateľa sú podľa zamestnávateľa navrhovateľa vykonávané, a to bez ohľadu na to, že zo strany

navrhovateľa bola odporcovi vrátená nie len istina poskytnutého úveru, ale aj odplata za poskytnutie tohto úveru, na ktorú navyše odporca nemal nárok.

Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 27.1.2016 uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom úhrady pohľadávky. V čase vzniku záväzkovoprávneho vzťahu, z ktorej pohľadávka vzniká alebo môže vzniknúť je prirodzeným postupom a prejavom obozretnosti každého veriteľa predchádzať situácií, aby nedochádzalo k majetkovej strate spôsobenej nielen neskoršou insolventnosťou protistrany, ale v prvom rade jej úmyselným porušením povinnosti splniť svoje záväzky. Dojednania zabezpečenia splnenia povinnosti (či už vecné - napr. záložné právo, zabezpečovací prevod práva k hnutelným veciam, alebo osobné - ručenie, spoludlžníctvo a pod.) právna úprava pripúšťala aj pre spotrebiteľské právne vzťahy aj v roku 2011 (a robí tak rovnako aj dnes). Obsah tohto zabezpečenia určuje zákonná úprava, ktorá reguluje aká výška zrážky zo mzdy môže a nemôže byť (teda ani dohodu zmluvných strán nie je možné prekročiť zákonné obmedzenie). Ide teda o zákonný spôsob zabezpečenie pohľadávky, a obsah ktorého určuje zákon. Prípustnosť tohto spôsobu zabezpečenia upravuje zákonná úprava aj dnes, kedy zrážky zo mzdy vyžadované ako formu zabezpečenia splácania úveru zaraďuje medzi tri povolené spôsoby zabezpečenia záväzky. Dňa 15.12.2015 bola opätovne schválená (po vrátení prezidentom SR) novela zákona č. 129/2010 Z.z., kde podľa jej článku VI. bod 8 „Získanie spotrebiteľského úveru nemožno podmieniť uzavretím vzájomnej závislej zmluvy, s výnimkou poisťovnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečení záväzku spotrebiteľa ručením, zrážkami zo mzdy a z iných príjmov alebo záložným právom dojednaných za podmienok ustanovených zákonom, ak je to primerané vzhľadom na spotrebiteľský úver a okolnosti jeho poskytnutia; ustanovenia tohto zákona alebo osobitného predpisu o zákaze alebo neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa týmto nie sú dotknuté.“). Javí sa potom zvlášť, aby zákonodarca spomedzi možných a prípustných spôsobov zabezpečenia záväzku do zákona výslovne uviedol ako prípustný zabezpečovací prostriedok taký spôsob zabezpečenia, o ktorom žalobca tvrdí, že je nezákonný. Závery a tvrdenia napádajúce prípustnosť dohody o zrážkach zo mzdy a jej uplatniteľnosť odporujú relevantnej právnej úprave. Žalovaný týmto napáda tvrdenie o neprijateľnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Pri prijímaní zákona č. 102/2014 Z.z. (účinný od 1.5.2014), ako spomenutá novela zákona č. 129/2010 Z.z. bol súlad úpravy dohody o zrážkach zo mzdy so všetkými záväzkami Slovenskej republiky, ktoré vyplývajú z medzinárodných zmlúv aj osobitne konštatovaný. V predmetnej novele boli plne zohľadnené a prebrané viaceré právne záväzné akty Európskej únie, rovnako aj predmetná Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993. Súčasne, podľa doložky zlučiteľnosti bol konštatovaný súlad právnej úpravy s úniijným právom. Smernica 93/13/EHS nezavádza plnú harmonizáciu právnych poriadkov členských štátov, ale poskytuje štátom priestor na vlastnú úpravu. Táto Smernica 93/13/EHS nezavádza plnú harmonizáciu právnych poriadkov členských štátov, ale poskytuje štátom priestor na vlastnú úpravu. Žiadne ustanovenie úniijného práva neupravuje zákaz zrážok zo mzdy na základe dohody uzavretej medzi dodávateľom a dlžníkom. Neexistuje ani ustanovenie, ktoré by túto otázku riešilo. V dôsledku toho je potom vecou vnútroštátneho zákonodarcu, aby si sám stanovil podmienky, za akých je použitie tohto hmotnoprávneho inštitútu možné alebo nie. Žalovaný ďalej popiera tvrdenia žalobcu o tom, že úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300037910 (len zmluva) by mal byť bezúročným a bez poplatkov. Podľa tvrdenia žalobcu má v zmluve chýbať údaj o konečnej splatnosti a údaj o výške, počet a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V prvom rade a ako základnú skutočnosť žalobca uvádza, že zmluva o revolvingovom úvere je tvorená ustanoveniami nachádzajúcimi sa na jej ľicnej strane listiny, a tiež zmluvnými dojednaniami nachádzajúcimi sa na rubovej strane tej istej listiny. Zároveň obsah zmluvy tvoria aj prílohy, ktoré sa v zmysle článku 7., ods. 7.1 zmluvných dojednaní sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Ustanovenia Občianskeho zákonníka o uzatváraní zmluvy majú v zásade dispozitívnu povahu, čo vyplýva zo základnej zásady civilného práva - zmluvnej slobody. Tento princíp okrem iného znamená aj to, že zmluvné strany vzájomným prejavom vôle môžu určiť, čo obsah zmluvného vzťahu má a nemá tvoriť, ako má byť vyjadrený, atď. Aj podľa právnej praxe „Celistvosť listiny je zachovaná aj vtedy, ak jednota viacerých listín je spoznatel'ná z obsahu právneho úkonu a ak spolunáležitost' jednotlivých listín je nesporná. Pevné spojenie listín napr. zošitím alebo zviazaním nie je v takom prípade potrebné. Na celistvosť listiny možno usudzovať z priebežného číslovania strán alebo z číslovania ustanovení zmluvy, vzájomných odvolávk, obsahovej súvislosti textu, jednotnej formy písma alebo z iného označenia, ak je tým vylúčená ďalšia manipulácia s textom.“ V zmysle uvedeného teda Oznamenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje nielen potvrdenie akceptácie predloženého návrhu na uzavretie zmluvy (v podobe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru), ale je súčasťou zmluvy ako takej. V zmysle ustanovenia článku 7, ods. 7.1 zmluvných dojednaní predstavuje toto oznámenie neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Podľa vôle zmluvných strán teda dané

oznámenie tvorí súčasť zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Ako dôvod bezúročnosti úveru súd ďalej poukazuje na to, že táto neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru (t.j. náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm.f) ZoSÚ). Ani tento záver súdu nie je po stránke skutkovej dôvodným. Z ustanovenia článku 4., ods. 4.6 zmluvných dojednaní vyplýva úver je po každom revolvingu splatný podľa nového splátkového kalendára, s ktorým bude dlžník oboznámený. Deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru. Údaj o dni splatnosti poslednej splátky vyplýva pritom nielen zo spomenutého splátkového kalendára, ale aj z Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi (ktoré bolo súdu predložené spolu so zmluvou a ktoré tvorí je neoddeliteľnú súčasť, viď článok 7., ods. 7.1 písm. g) zmluvných dojednaní). Zmluva teda údaj o termíne konečnej splatnosti úveru obsahuje. Ako dôvod pre svoje tvrdenie o bezúročnom charaktere úveru poskytnutého na základe zmluvy žalobca uvádza, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje rozpis splátky v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere medzi účastníkmi konania nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroky a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe. Takáto požiadavka by mala reálne a praktické opodstatnenie len vtedy, ak by istina, úroky alebo poplatky uhrádzali v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a podobne. To však nie je prípad zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Význam osobitného rozpisovania jednotlivých položiek spočíva resp. súvisí s otázkou plnenia záväzku. Ak sa jednou splátkou uhrádza aj istina a úrok, potom záväzok je splnený pripísaním sumy úhrady na účet veriteľa. Ak by uskutočnená úhrada nepostačovala na ich úplné splatenie (teda celej splátky), potom v zmysle zákonného pravidla sa platba použije najskôr na úhradu istiny a následne na úrok. To znamená, že v prípade ak splátkou uhrádza aj istina a úrok nemá rozlišovanie danej splátky na časť istina a časť úrok žiadny reálny a praktický význam. V prípadoch, kedy sa istina a úroky uhrádzajú samostatne (teda v iných termínoch splatnosti, s iným počtom splátok), ale by také rozlišovanie význam malo z hľadiska spomenutej informovanosti spotrebiteľa a to práve s ohľadom na okamih splnenia záväzkov. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti ako aj počet splátok. Zmluva obsahuje zákonom vyžadovanú výšku splátky, termín splatnosti splátky (ku ktorému dňu sa platí) a počet splátok, teda aj náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Nad rámec toho obsahuje aj dátum splatnosti prvej splátky. K výške odplaty a jej posudzovaniu žalovaný poukazuje na to, že odplata za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy bola ku dňu 31.3.2011 regulovaná, a to v zmysle ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Finančným trhom sa rozumie „sústava subjektov finančného trhu, jeho nástrojov a transakcií (finančných investícií) s týmito nástrojmi a medzi týmito subjektmi. Pritom ide o nepriame sprostredkované financovanie, ktorého rizikom je návratnosť finančných prostriedkov, resp. je hmotne motivované, inštitucionálne organizované nakupovanie a predávanie peňazí.“ (Sidák, M., Ďuračínská, M. a kol. Finančné právo. 1.vydanie. Bratislava. C.H.Beck.2012). Okrem toho, zákonodarca výslovne určil aj to, že pri porovnávaní sa majú zobrať do úvahy najmä finančná situácia spotrebiteľa, spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehotu splatnosti. Namietá preto nesprávnosť tvrdení žalobcu, ktorý na porovnávanie odkazuje na priemerné úrokové sadzby bánk. Takýto postup odporuje zákonu, v ktorom sa výslovne hovorí o finančnom trhu (a nie o bankovom trhu, či údajoch bánk). Zákonodarca medzi uvedenými dôsledne rozlišoval, o čom svedčí aj fakt, že od 1.6.2014 (nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z., § 1a, 10d) používa na porovnávanie síce iný spôsob (metódu) primeranej odplaty, ale výslovne už uvádza len údaje bánk. Na porovnávanie je možné použiť obvyklú odplatu celého finančného trhu. Obvyklá odplata je pritom pojmom zhodným s priemernou hodnotou odplaty vyjadrenie prostredníctvom RPMK, keďže tá sa určuje za celý finančný trh, prihliada sa na dobu splatnosti a zabezpečenie záväzkov. Tento údaj zverejňovalo Ministerstvo financií SR a súčasne tento údaj sa uvádza aj priamo v uzavretej zmluve o revolvingovom úvere (na základe § 9 ods. 2 písm. y) v spojení s § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.). Aktuálna hodnota obvyklej odplaty v čase uzavretia zmluvy bola 44,86%. Táto hodnota nebola v uzavretej zmluve podstatne prevýšená. Navrhuje preto, aby súd podaný návrh v celom rozsahu zamietol.

Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 18.3.2016 uviedol, že so žalovaným uzavrel úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov. Ide o formulárovú typovú spotrebiteľskú zmluvu - Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluva o revolvingovom úvere Č.: XXXXXXXXXXXX E. X. XX.X.XXXX. Žalobca so žalovaným dňa 31.3.2011 uzavreli Dohodu o zrážkach

zo mzdy (iných príjmov) dlžníka Č.:XXXXXXXXXX. Dohodu o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, a to spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu je dohoda o zrážkach zo mzdy neprijateľná a tým aj neplatná zmluvná podmienka v zmysle § 53 ods.1 až 6 Občianskeho zákonníka. Dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č.k.:5Co/654/2014-76 zo dňa 15.4.2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, č.k.: 4C/15/2014-53 zo dňa 24.3.2014, ktorým bola dohoda o zrážkach zo mzdy žalovaného určená za neplatnú. Dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č.k.: 9Co/66/2015-81 zo dňa 3.2.2016, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, č.k.: 1C/161/2014-52 zo dňa 27.11.2014, ktorým bola dohoda o zrážkach zo mzdy žalovaného určená za neplatnú. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a medzi nimi pod písm. f) je uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a pod písm. k) výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom splatnosti spotrebiteľského úveru. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou podľa písm. k), kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru a preto pri písm. f) citovaného ustanovenia iný výklad než ten, že končená splatnosť úveru musí byť určená dátumovo, neprichádza do úvahy. Žalovaný uviedol neúplné a nejasné informácie o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V zmluve je uvedený termín konečnej splatnosti úveru 42 mesiacov, pričom nie je zrejmý dátum, kedy spotrebiteľ čerpá prvýkrát úver. Uvedené informácie sú pre bežného spotrebiteľa nezrozumiteľné, nakoľko nejednoznačne určujú termíny konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru ako aj termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, nakoľko nie je zrejmý dátum, kedy spotrebiteľ prvýkrát čerpá spotrebiteľský úver. Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru predstavuje konkrétny dátum splatnosti poslednej splátky, ktorý v zmluve nie je uvedený. Splnením zákonnej požiadavky uviesť v zmluve konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru nie sú ustanovenia v zmluve v znení do 30 mesiacov od prvého čerpania úveru. Takéto ustanovenia totiž nevyjadrujú, kedy konkrétne nastane konečná splatnosť úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala písomné obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa, ako slabšieho účastníka záväzkovo- právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co/401/2012 zo dňa 6.8.2013. V zmluve však chýba aj ďalšia obligatórna náležitosť, ktorá je zakotvená pod písm. k) citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uvedené nedostatky spôsobujú následok vyplývajúci z § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona spočívajúci v tom, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala písomné obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa, ako slabšieho účastníka záväzkovoprávneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co/401/2012 zo dňa 6.8.2013. Dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.1.2016, spis. zn.: 5Co/252/2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, zo dňa 3.3.2015, spis. zn.:10C/123/2014-53, na základe ktorého odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým určil neprijateľnosť poplatku, za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru a povinnosť žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Uvedené ustanovenie, ale nemožno vykladať tak, aby do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch sa zahrňovali aj údaje od tých subjektov finančného trhu, ktoré poskytujú neprímerané až úžernícke úroky. Pripustenie takejto možnosti rozhodne nebolo vôľou zákonodarcu a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných inštitúcií poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primerané odplaty riadiac sa zásadou dobrých mravov upravenou

v ustanovení §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V predmetnej zmluve bol dohodnutý úrok z úveru (70,02%), pričom úrokové miery (stanovené Národnou bankou Slovenska) podobného úveru v bankách pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov, v marci 2011 boli vo výške 12,87%. Z uvedeného je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi bol viac ako päťkrát vyšší. Taktiež poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod č.k. 20Co/12/2012 zo dňa 16.10.2012, kde vyslovil, „Úver je odplatný právny úkon. Ekonomickým cieľom finančného úveru (causa) je poskytnutie peňažných prostriedkov spravidla za odplatu (úroky) na určitú dobu za účelom ich ekonomického využitia podľa predstavy dlžníka alebo aj na dohodnutý účel. Ak ide o zmluvnú odmenu, potom odmena, resp. odplata za úver v rozsahu 85% resp. 88% zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktoré by bolo akceptovateľné z hľadiska dobrých mravov a nie je dôvod na iné, ako úžerné označenie takýchto úrokov (porov. rozhodnutie NS SR 5Cdo 26/11 o neplatnosti 48% úrokov pre rozpor s dobrými mravmi. Hmotnoprávny základ pre takýto záver dáva ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Súdny dvor judikoval, že existuje „nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nedokáže poukázať na nekalosť zmluvných podmienok a preto sa musí súd aj bez návrhu zaoberať nekalými podmienkami. Poukazuje na rozsudky v spojených prípadoch Oceano grupo editoriale, Godard č. 61, Mostaza Claro čl.25-28, Pannon, uznesenie POHOTOVOSTĚ C-76/10, čl.49-51. Na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok má žalobca naliehavý právny záujem, pretože si mieni uplatniť aj primerané finančné zadosťučinenie, ktoré predpokladá úspech spotrebiteľa v súdnom konaní. Naliehavý právny záujem predpokladá výslovne aj § 153 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva priamo zo zákona (§ 3 zákona č. 250/2007 Z.z.) oprávnenie spotrebiteľa domáhať sa určovacou žalobou neprijateľnosti zmluvných podmienok bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu na takomto určení. Je to dôsledok zákonom stanovenej ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a oboznámením sa so žalobou žalobcu, s vyjadrením žalovaného, so zmluvou o L. Ú. Č.. XXXXXXXXXXXX E. X. XX.X.XXXX, s dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka Č.. XXXXXXXXXXXX E. X.Ň. XX.X.XXXX a s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX E. X. XX.X.XXXX, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úverový limit vo výške 1.400,- eur splatný v 42 mesačných splátkach vo výške 75,55 eura. Poskytnutá čiastka revolvingu bola 743,41 eura, ročná úroková sadzba 76,21%.

Z dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka Č.. XXXXXXXXXXXX E. X. XX.X.XXXX súd zistil, že na jej základe sa jej účastníci dohodli na zabezpečení pohľadávky žalovaného zo zmluvy o revolvingovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX E. X. XX.X.XXXX.

Súd vec právne posúdil nasledovne:

Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom

finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 až 3 a 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ustanovenia § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ustanovení čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Podľa ustanovení čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

Podľa ustanovení čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa § 80 O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Súd konštatuje, že v danom prípade je naliehavý právny záujem žalobcu preukázaný tým, že žalovaný účastník reálne uskutočnil realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádza a môže aj v budúcnosti dochádzať bez právneho dôvodu (akéhokoľvek rozhodnutia súdu alebo inej inštitúcie) k zásahu do majetkovej sféry žalobcu, pričom jeho zamestnávateľ bude musieť rešpektovať uzatvorenú dohodu a vykonávať zrážky zo mzdy a žalovaný účastník sa tak môže na jeho úkor bezdôvodne obohacovať. Žalobca sa iným spôsobom ako žalobou na súde zmeny tohto stavu nemôže domôcť. Vychádzajúc z ustanovenia § 80 O.s.p. teda súd zhodnotil, že žalobca preukázal naliehavosť právneho záujmu na určovacej žalobe, ktorou má súd určiť, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je.

Súd má za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol zmluvný záväzkový vzťah na základe uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX E. X. XX.X.XXXX, v zmysle ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úverový limit vo výške vo výške 1.400,- eur splatný v 42 mesačných splátkach vo výške 75,55 eura. Poskytnutá čiastka revolvingu bola 743,41 eura, ročná úroková sadzba 76,21%.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca ako veriteľ neuviedol v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 31.3.2011 všetky podstatné náležitosti predpokladané v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy a to napr. dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, resp. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, v dôsledku čoho súd považuje predmetný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov (ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z.)

Daný zmluvný vzťah medzi účastníkmi vyplývajúci z predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere je nutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah a to s ohľadom na zákonné kritériá obsiahnuté v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Spotrebiteľské zmluvy, ktoré možno nazvať aj typové či adhézne, sú zmluvy, ktoré o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ (oferent) zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky jej realizácie. Návrh zmlúv je veľmi často predtlačný na formulároch s tým, že fyzická osoba spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať a môže tento návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť. U tohto druhu zmlúv sa dopĺňajú údaje o jednom z účastníkov zmluvy - o spotrebiteľovi.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach (ďalej len „smernica 93/13“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ zo dňa 27. 6. 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98, až C-244/98, ako aj z 26. 10. 2006 Mostaza Claro, C-168/05 Zb. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia Súdneho dvora vo veci C-76/10 POHOTOVOST/Korčovská).

Z výsledkov vykonaného dokazovania má súd preukázané, že v deň podpisu zmluvy o revolvingovom úvere žalobca podpísal samostatne na inej listine aj dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorenú v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej súhlasil, aby mu boli vykonané zrážky zo mzdy, a to minimálne vo výške mesačnej splátky uvedenej v zmluve o úvere, t.j. 75,55 eura. Predmetnou dohodou súhlasil, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy o úvere.

Zmluva o úvere je tzv. štandardná alebo formulárová zmluva a ide o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek v platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom na základe neprijateľných klauzúl,

resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok.

Je potrebné zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd v danom prípade poukazuje na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179, ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Okrem toho súd poukazuje na skutočnosť, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 24.2.2010 obsahuje aj neprijateľné zmluvné podmienky napr. v bode 8.1. Podľa dohody bolo dojednané, že za možnosť odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru je žalobca povinný uhradiť poplatok vo výške 202,82 eura a odklad akýchkoľvek splátok revolvingu poplatok vo výške 105,36 eura. Z rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 6C/55/2013-79 zo dňa 10.2.2014 bolo zistené, že poplatok za možnosť odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Dohodou o zrážkach zo mzdy bola dohodnutá splatnosť aj tohto poplatku určeného na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a zabezpečená vymoženosť tohto finančného plnenia.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, ktorá zabezpečovala peňažné plnenie zo zmluvy o úvere obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ bol nútený dohodu vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi podpísať. Tomu nebráni ani fakt, že dohoda o zrážkach zo mzdy a zmluva o revolvingovom úvere sa nenachádzajú na jednej listine a neobsahujú iba jeden podpis žalobcu. Podpisom zmluvy sa žalobca dobrovoľne podrobil vykonávaniu zrážok bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi. Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, súd je toho názoru, že spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 6 Občianskeho zákonníka a žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

Na doplnenie súd uvádza, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi žalobcom a žalovaným vzhľadom na jej formulárové znenie nemá charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, ktorých obsah by žalobca mohol prípadne ovplyvniť (§ 53 ods. 2 OZ). Preto tieto ustanovenia dohody o zrážkach zo mzdy nesmú spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy tak ako je naformulovaná, nespĺňa. Predovšetkým je potrebné uviesť, že výpočet neprijateľných podmienok v ust. § 53 ods. 4 OZ je uvedený príkladmo. V rámci súdneho preskúmania jednotlivých ustanovení spotrebiteľských zmlúv, ktoré nemajú charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, môže súd dôslednou aplikáciou generálnej klauzuly obsiahnutej v § 53 ods. 1 OZ okruh týchto podmienok rozšíriť. Medzi neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 4 OZ patria okrem iného aj ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku (§ 53 ods. 4 písm. k/ OZ), prípadne, ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi (§ 53 ods. 4 písm. o/ OZ). Práve predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť tieto vyššie uvedené neprijateľné podmienky, keďže iba jej predložením zamestnávateľovi žalobcu a oznámením výšky jeho dlhu podľa vlastného uváženia

žalovaného, je zamestnávateľ povinný vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu bez toho, aby žalovaným požadovaná pohľadávka voči žalobcovi, prešla súdnym prieskumom jej oprávnenosti. Aj napriek tomu, že v dohode o zrážkach zo mzdy je uvedená výška pohľadávky žalovaného z titulu zmluvy o úvere zo dňa 31.3.2011, zároveň v samotnom bode I dohody je uvedené, že cit. „Pohľadávky voči dlžníkovi zabezpečené touto dohodou sú tvorené úverom vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru (revolvingu/ov), prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej prípadných dodatkov“. Je teda možné, že v rámci takto žalovaným vyčíslenej pohľadávky sa môžu ocitnúť aj nároky, ktoré sú sporné a ktorých spornosť je takto vyňatá zo súdneho prieskumu. Inak povedané, sám žalovaný meritórne rozhodne o celkovej výške dlhu žalobcu ako spotrebiteľa voči žalovanému ako dodávateľovi, ktorý takto sám rozhoduje, že jeho plnenie je v súlade s úverovou zmluvou. Výkon zrážok zo mzdy je tak súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej kontrole primeranosti a žalobca je vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Preto súd konštatuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy tak ako je formulovaná, umožňuje žalovanému ako dodávateľovi obchádzať účinnú justičnú kontrolu, čím reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobcu ako spotrebiteľa a z tohto dôvodu je považovaná za neprijateľnú podmienku.

Dohoda o zrážkach zo mzdy bola medzi žalobcom a žalovaným uzavretá v rovnaký deň ako zmluva o úvere, t. j. dňa 31.3.2011. Z uvedeného vyplýva, že už v čase vzniku zmluvy o úvere bol žalobca ako spotrebiteľ nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom jej uzavretie nemohol odmietnuť, keďže jej uzavretím bolo podmienené poskytnutie úveru. Žalobca tak mal na výber, mohol dohodu o zrážkach zo mzdy buď odmietnuť, čím by si zmaril možnosť, aby mu bol úver poskytnutý, alebo zmluvu o úvere vrátane dohody o zrážkach zo mzdy podpísať, čím sa podrobil vykonávaniu zrážok zo mzdy bez možnosti akejkoľvek kontroly opodstatnenosti výšky pohľadávky. Táto podmienka aj podľa názoru súdu, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalobcu, predstavuje tak neprijateľnú zmluvnú podmienku znevýhodňujúcu spotrebiteľa a preto je s poukazom na ust. §53 Občianskeho zákonníka, neplatná.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. v nadväznosti na ustanovenie §149 a § 145 O.s.p. a ich náhradu vo výške 444,16 eura priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech.

Podľa ustanovení § 11 ods. 1, § 13 ods. 1 písm. a), c), d) a g) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb patrí advokátovi za úkon prevzatia a prípravy obhajoby vo veci nariadenia predbežného opatrenia odmena vo výške 64,53 eura, za úkon podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia odmena vo výške 64,53 eura, za úkon prevzatia a prípravy obhajoby vo veci samej odmena vo výške 66,- eur, za úkon podania návrhu na začatie konania odmena vo výške 66,- eur, za úkon podania na súd odmena vo výške 66,- eur a za úkon účasti na pojednávaní odmena vo výške 66,- eur, t.j. odmena spolu 393,06 eura a podľa ustanovenia § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. patrí advokátovi režijný paušál za 2 úkony po 8,39 eura a za 4 úkony po 8,58 eura, t.j. spolu režijný paušál 51,10 eura, teda odmena spolu 444,16 eura.

Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo

iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 O.s.p.).

V Košiciach, dňa 5.5.2016

JUDr. Boris Brondoš
s u d c a

Za správnosť vyhotovenia: JUDr. Boris Brondoš